

VEOK Information nr. 1

4-jan-2012

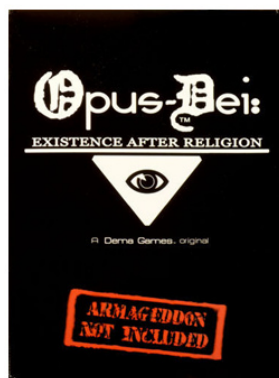
VEOKs bestyrelse håber, at vore medlemmer og alle, der er interesseret i vort arbejde, har haft en velsignet jul og ønsker dem et rigtig godt nyt år.

Indhold

1. Hvem ejer Opus Dei?
2. Strid i Tåstrup menighed
3. Nordvanggård lukker
4. Østrig: kold krig mellem Præsteinitiativet og Vatikanet
5. USA: Endnu en præst fyret
6. Internatonal støtte til p. Bourgeois
7. Paul VI saligkåres
8. Butleren benådes

1. Hvem ejer Opus Dei?

Mark Rees-Andersen er en ung, dansk spiludvikler og indehaver af firmaet *Dema Games*. Nu har *Prelatura Del Opus Dei* anlagt sag mod ham og hans firma ved Sø- og Handelsretten i København, fordi det har udsendt et af ham udviklet computerspil med titlen "*Opus-Dei: Existence After Religion*."

Prælatrets advokat kræver spillet stoppet og hjemmesiden lukket under henvisning til, at det har copyright på betegnelsen "Opus Dei" i flere EU's lande, hvorfor denne varebeskyttelse også måtte gælde i Danmark. Omvendt plæderede Rees-Andersens advokat Janne Græsted for, at begrebet "Opus Dei" "beskriver de troendes religiøse bestræbelser og tilhører dermed os alle. Det er på linie med halleluja, amen og Messias." Desuden viste en Googlesøgning, sagde hun, at udtrykket var blevet brugt i 44.800 tekster fra oldkirken til 1900, heriblandt i tekster, skrevet af benediktinermunkene og af Martin Luther. "Det er forargeligt, at en enkelt organisation kan sætte sig på Gud og Guds værk. Det er en moralsk krænkelse. Prælatrets registrering skal ugyldiggøres i sin helhed," fortsatte hun, idet hun samtidig gjorde opmærksom på, at Rees-Andersen og hans firma ikke gjorde krav på betegnelsen "Opus Dei", blot på navnet "Opus-Dei: Existence After Religion" med dets logo. Der er endnu ikke fastsat nogen dato for domsafsigelsen, som hvis den går Prælaturet imod, kan få vidtrækkende, internationale følger. (Kilde: Politiken 19. december 2012)

2. Strid i Tåstrup menighed

Det er kommet til vort kundskab, at der er opstået en intern strid i Tåstrup efter at p. Samuele Lando har afløst Michal Bienkowski som sognepræst. Sognets hjemmeside med oplysninger om aktiviteter er blevet nedlagt på grund af uenighed mellem den nye præst og de personer, der stod for hjemmesiden, og en ny er endnu ikke blevet oprettet. Værre er dog den opståede splittelse mellem p. Lando og den af ham oprettede neo-katekumenale gruppe og resten af menigheden. Det er en lukket gruppe, der holder egne messer om lørdagen omkring et spisebord med hjemmebagt brød. Derfor har den person, der stod for undervisningen af børn inden deres førstekommunion også holdt op, da hun var usikker på, i hvilken af de to messeformer børnene skulle instrueres.

Noget imod en sådan fejring af eukaristien kan man vel ikke have, men det er desværre karakteristisk, at hver gang en neo-katekumenal præst med sin såkaldte neo-katekumene vej overtager en menighed, opstår der splittelse. Denne konservative bevægelse, der mest af alt ligner en ekstremistisk sekt, anklages for tvivlsomme hvervemetoder og hjernevask. Tidligere medlemmer taler endda om tvangsskriftemål og tvangssægteskaber. Andre har fortalt mig, at der også foregår korporlig afstraffelse af børn i neo-katekumene kredse. Tilhængere af p. Lando har kritiseret, at stridigheden er blevet offentligt kendt - noget som vel kun bekræfter opfattelsen af bevægelsens sekteriske karakter.

Mange biskopper var tidligere ikke begejstret for bevægelsens tilstedeværelse i deres bispedømmer, ja afdøde biskop Mervyn Alexander forbød dem i bispedømmet Clifton i Storbritannien i 1995. Men pave Johannes Paul II støttede dem, og det samme synes vor egen biskop at gøre, når han tillader deres præstekollegium og uddannelsessted Redemptoris Mater i Vedbæk.

Dokumenter, lækket fra Vatikanet, viser ifølge National Catholic Reporter, at pave Benedikt og hans nærmeste medarbejdere har et ambivalent forhold, for ikke at sige en kritisk holdning til den kontroversielle bevægelse. Vatikanet vil formentlig i nærmeste fremtid forbyde den neo-katekumenernes eukaristifejring. Eller i det mindste kræve ændringer. (*Kilder: Katolsk Orientering nr. 10, 31. maj 1995 samt forskellige informationer fra menigheden og National Catholic Reporter 4. juni 2012*)

3. Nordvanggård lukker

Nordvanggård er en af de fire gårde, der engang udgjorde landsbyen i Bistrup ved Birkerød. Gården med dens bygninger, der er fra 1920'erne, blev købt af Søstrene af Det dyrebare Blod i 1959. De oprettede et plejehjem og en børnehave og indrettede i den tidligere ladebygning en kirke. Den blev indviet i 1962.

I dag er der to polske præster og 4-5 søstre (mod 14 i 1983). Søstrenes plejehjem og børnehave eksisterer ikke længere, så flere af bygningerne står tomme. Det kan derfor ikke undre, at søstrene, som med en enkelt undtagelse er oppe i 70'erne og 80'erne, har ønsket at afhænde gården. Bispedømmet har fået den tilbudt for 1 krone, men har sagt nej, for man skønnede, at en renovering ville blive for kostbar. Så nu er gården sat til salg. Om søstrene og præsterne kan blive boende, om kirken og sognet fortsat kan bevares efter salget, kommer helt an på de nye ejere. Mange i menigheden, der i følge bispedømmets hjemmeside består af 590 personer, er vrede på biskoppen over hans nej til at overtage bygningerne, for med den formodentlig kommende nedlæggelse af kirken i Hørsholm vil den nærmeste sognekirke ligge i Hillerød.

Uanset hvor megen sympati man kan have med menigheden, kan man vel ikke klandre biskoppen. Han overtog jo ikke kun et bispedømme i kroniske økonomiske problemer, som ikke er blevet bedre med årene, men også med en sognestruktur, der i vid udstrækning var udsprunget af, hvor de forskellige ordener engang i fortiden valgte at oprette hospitaler og plejehjem, skoler og børnehaver. Da situationen i dag er ganske anderledes, er det oplagt, at der må ske ændringer. (Kilder: *bispedømmets hjemmeside, Katolsk håndbog for Danmark 1983, oplysninger fra sognet*)

4. Østrig: kold krig mellem Præsteinitiativet og Vatikanet

Selv om de østrigske biskopper forsøger at opretholde dialogen med de 500 præster, der har tilsluttet sig Præsteinitiativet, har Vatikanet meddelt, at det fratager pastor Helmut Schüller, der er bevægelsens leder, hans monsignortitel. Iagttagere ser det som en åben krigserklæring, men samtidig også som et slag i luften, for reelt betyder det blot, at han fratages retten til røde knapper og border på sin præstekjole - noget som han slet ikke gør brug af.

Samtidig har den nye præfekt for Troslærekongregationen, ærkebiskop Gerhard Müller, i en tale udtalt, at Præsteinitiativets krav om, at menighederne får mulighed for selv at vælge deres egen præst er en protestantisk idé. En sådan opfattelse må nu undre, for det var netop tidligere tilfældet de fleste steder, heriblandt i Danmark før reformationen, hvor det var den, der havde patronatsretten til kirken, der valgte præsten. Så her har vi vel blot igen et eksempel på den (historiske) uvidenhed, der hersker i Vatikanet.

Vatikanets beslutning blev offentliggjort få dage efter, at pastor Schüller havde meddelt, at et internationalt præsteinitiativ var under dannelse. Begyndelsen hertil vil være indkaldelsen til et fællesmøde for de grupper af reformpræster, der findes i Tyskland, Irland, England, USA m.v. Og hermed er konflikten med Vatikanet yderligere optrappet. (Kilde: *Vatican Insider 30. november 2012*).

5. Endnu en præst fyret for at støtte kvindelige præster

I efterdønninger af fyringen og ekskommunikationen af p. Bourgeois (se VEOK-Information nr. 27) er det kommet frem, at Vatikanet har skredet ind imod endnu en præst. Det drejer sig om den 92-årige jesuit Bill Brennan, som den 17. november koncelebrerede med Janice Sevre-Duszynska, et ordineret medlem af bevægelsen Roman Catholic Womenpriests. P. Brennan har fået forbud mod at fungere som præst og at vise sig offentligt iført præsteflip eller ordensdragt. Men i modsætning til p. Bourgeois har jesuitterne ingen planer om at smide ham ud af ordenen, udtaler en repræsentant for jesuitterne i USA.

"Jeg blev virkelig vred, da jeg fik det at vide," siger hans ven, den 75-årige franciskanerpræst Jerry Zawada. "For God's sake, han er 92. Men han er så trofast over for det, som han mener bør ske, at han er villig til at tage en risiko." Selv siger p. Brennan til Milwaukee Journal Sentinel, at han var klar over risikoen, men at "vi undertiden i vort liv må have tillid til vor samvittighed og drage konsekvenserne heraf." Han sammenligner sin kamp for kvindelig ordination med sin kamp for kvindelig valgret, idet han nævner, at da han blev født i 1920, havde hans mor ikke ret til at stemme.

Pastor Janice Sevre-Duszynska siger, at hun ikke er overrasket over sanktionen mod p. Brennan, men håber, at flere præster i solidaritet med ham vil kræve retfærdighed og være med til at skabe en ny verden ... en ny tid for vor kirke, som han har gjort. "Det er nu, at resten af de mandlige præster må udvise mod ved at lytte til Helligåndens virke i deres hjerter og samvittighed," udtaler hun.

En meningsmåling, foretaget 2010 af New York Times og CBS viste, at 59% af katolikerne i USA er positivt indstillet over for kvindelig ordination. (Kilder: nbenews.com 8. december 2012, New York Times 30. september 2012)

6. Støtte til p. Bourgeois

Efter Vatikanets tredobbelte sanktion mod p. Bourgeois er det væltet ind med støtteerklæringer til den modige præst. En kommer fra ledelsen af The Sisters of Mercy of the Americas, der er blandt de største grupper af ordenssøstre på det amerikanske kontinent. En anden fra the Association of Catholic Priests, der omfatter en fjerdedel af præsterne i Irland. Denne gruppe udsendte i begyndelsen af december følgende pressemeddelelse:

"The Association of Catholic Priests (Irland) er bedrøvet og skuffet over fyringen af Fr. Roy Bourgeois fra præsteskrabet og fra hans orden og hans ekskommunikation ... Vi anser disse sanktioner, krævet af Troslærekongregationen og gennemført af Maryknoll ordenen, for uretfærdige og kontra-produktive. At fyre folk, fordi de seriøst giver udtryk for synspunkter, som er i modsætning til dem, der haves i Vatikanet, men som i vid udstrækning deles af katolikerne, vil ikke gøre en ende på debatten [om kvindelig ordination]. I virkeligheden vil den blot tjene til at understrege behovet for at løse de problemer, der i løbet af få år vil opstå i landområderne, når befolkningens adgang til eukaristien forsvinder på grund af manglen på præster. Vi opfordrer derfor Troslærekongregationen til at ophøre med dette magtmisbrug og at tillade Fr. Bourgeois at genindtræde i sin orden og at tage en ærlig diskussion om de emner, der er af vital betydning for kirkens fremtid."

Endnu mere interessant er lederen i National Catholic Reporter. Heri hedder det blandt andet:

"Kaldet til præst er en gave fra Gud ... Katolske kvinder, som oplever, at de er kaldet, og har fået dette kald bekræftet af de troende, bør ordineres i den romersk-katolske kirke. At forhindre kvindelig ordination er en uretfærdighed, hvis opretholdelse ikke kan tillades. ... Officielt begrundes fyringen af Bourgeois med, at han ved sin "ulydighed" og "kampagne imod den katolske kirkes lære" har "ignoreret de troendes følelser." Intet er længere fra sandheden. Bourgeois, der gennem et langt liv som præst har lyttet til de marginaliserede, har hørt de troendes stemme og handlet på basis af denne stemme.

Bourgeois sætter fingeren på det ømme punkt. Han siger, at ingen kan sige, hvem Gud kalder og ikke kalder til præsteskrabet, og at hævde, at kønnet sætter en grænse for Guds evne til at kalde en af sine egne børn er en absurd begrænsning af Guds magt. Flertallet af troende mener det.

Lad os se på Roms svar på de troendes ønske om kvindelig ordination. I april 1976 afgjorde en pavelig bibelkommission enstemmigt, at "Det ny Testament ikke giver os mulighed for klart og tydeligt og for al evighed at løse problemet om kvinders mulige adgang til præsteskrabet." Med stemmerne 12-5 bestemte kommissionen, at man ikke kan udelukke kvinder for ordination på basis af Bibelen alene, og ligeledes med stemmerne 12-5, at kirken kunne ordinere kvinder uden at komme i konflikt med Christi oprindelige intentioner.

I januar det følgende år hed det dog i en erklæring fra Troslærekongregationen: "Kirken, i troskab til Herrens eksempel, betragter ikke sig selv som havende fået autoritet til at tillade kvindelig ordination." (Inter Insigniores, 15. oktober 1976, men først offentliggjort i januar 1977). Erklæringen, offentliggjort med pave Paul VI's godkendelse, var relativt svag: "betragter ikke sig selv som havende fået autoritet".

Pave Johannes Paul II skærpede dette: "Vi erklærer, at kirken ikke har nogen som helst autoritet til at tildele præstelig ordination til kvinder. Denne afgørelse er en definitiv lære, som skal deles af alle troende (Ordinatio Sacerdotalis, 22. maj 1994)." Dette mødte kraftig modstand fra de biskopper, som var samlet til et specielt møde for at diskutere dokumentet i marts 1995. Af hensyn til pastorale behov fik de som en imødekommelse indført muligheden for at ændre denne lære.

Men den lille bitte sejr var kortvarig. I oktober 1995 udsendte Troslærekongregationen en fortolkning af Ordinatio Sacerdotalis: "Denne lære forlanger ubetinget tilslutning, fordi den baseret på Guds skrevne ord og bevaret fra begyndelsen i kirkens tradition er fremsat som ufejlbar af den ordinære og universale læremyndighed." Forbuddet mod kvindelig ordination tilhører "troens depot", hedder det....

[Pave Johannes Paul II forbød også katolikker at diskutere spørgsmålet]

Mange teologer har dog pointeret, at udsagnet om, at afgørelsen er baseret på "Guds skrevne ord", fuldstændigt ignorerer den pavelige bibelske kommissions svar i 1976. Andre har stillet spørgsmål ved ufejlbarheden, fordi der i 1995 var mange biskopper rundt om i verden, der havde alvorlige indvendinger, selv om der var få, der turde fremkomme med dem offentligt. ---

[Johannes Paul II udpegede kun biskopper, som var enig med ham. Holdningen til kvindelig ordination blev simpelthen lakmusprøven på, om en præst kunne blive biskop eller ej.]

Den salige John Henry Newman sagde, at der var tre læreembede (magisteria) i kirken: biskopperne, teologerne og folket. Når det drejer sig om kvinders ordination, er de to første gjort tavse, så det er nu op til folket at tale. Vi må tale i enhver forsamling: ved sognemøder, pastorlrådsmøder, akademiske seminarer. Vi skal skrive til vore biskopper, til redaktørerne af aviserne. Vort budskab skal være, at vi tror, at det er de troendes opfattelse (sensus fidelium), at eftersom udelukkelsen af kvinder fra præsteskrabet ikke har nogen basis i Skriften, bør kvinder kunne ordineres til præster. ... National Catholic Reporter giver sin støtte til Roy Bourgeois og opfordrer den katolske kirke ændre sin uretfærdige lære." (Kilder: ACP News 7. december 2012, National Catholic Reporter 3. december 2012, se også Katolsk Orientering nr. 12, 29. juni 1994, og nr. 20, 13. december 1995)

7. Paul VI på vej til saligkåring

Den 10. december behandlede Kongregationen for Helgener pave Paul VI's *Positio* (den samling af dokumenter, som lægges frem i en salig- og helgenkåringssproces). Enstemmigt godkendte alle kongregationens biskopper og kardinaler, at den afdøde pave kunne saligkåres som følge af sine "heroiske dyder". Det forventes derfor, at pave Benedikt vil saligkåre sin forgænger i slutningen af 2013 - et år der markerer 50-året for ærkebiskop Montini's valg til pave og 35-året for hans død.

(Kilde: *Vatican Insider* 14. december 2012)

Ikke alt tyder imidlertid på, at Montini/Paul VI's handlinger var lige heroiske. Den franske forfatter Michel Benôit (et pseudonym), som var benediktinermunk i 22 år, fortæller i sine erindringer, at mens han studerede i Rom i 1963, var der snak i korridorerne om, at den nyvalgte pave havde haft et langvarigt homoseksuelt forhold til en mand, mens han var ærkebiskop i Milano (Michel Benôit, *Prisonnier de Dieu*, Paris 1994, eng. udg. *Prisoner of God*, London 2008). Om vi skal tro herpå, er dog nok tvivlsomt.

Mere problematisk er vel også, at Montini som understatssekretær i Vatikanet under og efter krigen havde et ikke nærmere klarlagt samarbejde med den kroatiske præst Draganovic, som var et aktivt medlem af den brutale morderorganisation Ustasja og senere leder af den såkaldte *Ratline*, der sørgede for, at krigsforbrydere (Eichmann, Pavelic m.fl.) kunne undgå retsforfølgelse ved at sende dem til Argentina eller Ægypten på falske pas, udstedt af enten Røde Kors eller Vatikanet. Da den senere pave var chef for det kontor, der udstedte passene, kunne han næppe have været ganske uvidende om denne trafik, skulle man mene (se Mark Aarons & John Loftus, *Unholy Trinity: The Vatican, The Nazis and the Swiss Banks*, New York 1998). Da ingen kan vide, om dette, der bygger på tilgængelige amerikanske efterretningskilder, er sandt, før vi får adgang til akterne i Vatikanet fra Pius XII's tid, synes det mig temmelig uklogt allerede nu at ville saliggøre ham.

8. Pavens benåder sin tidligere butler

Lørdag den 22. december besøgte pave Benedikt sin tidligere butler Paolo Gabriele i fængslet. De havde en 15-minutters samtale, hvorunder paven benådede ham, så han kunne forlade fængslet og holde jul sammen med sin familie. Det forlyder desuden, at Vatikanet vil skaffe ham et arbejde uden for Vatikanet.

Benådningen var forventet, så den kommer ikke som en overraskelse. ”Dette var en faderlig gestus over for en person, som paven havde delt sit daglige liv med gennem adskillige år. Dette er en happy ending i denne juletid,” udtaler pavens talsmand p. Federico Lombardi glad.

Om Gabrielle's idømte medhjælper, computereksperter Claudio Sciarpelletti, også er blevet benådet, foreligger der ingen informationer om. Men han blev den 9. november idømt 2 måneders fængsel, så han kan vel se frem til at forlade fængslet i begyndelsen af det nye år. Han havde oprindelig tænkt sig at appellere dommen, men undlod det, så man spørger, hvilke aftaler der under hånden er blevet indgået med ham. Ingen med kendskab til Vatikanet regner dog de to for de egentlige skyldige i den såkaldte VatiLeak-skandale, de blev blot gjort til syndebukke for, hvad andre højere placeret i Vatikanet havde foretaget sig. (Kilde: www.news.va/en)